

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Eximii Dei Servi Alberti De Altissimis, Canonici Regularis Congregationis Lateranensis

Saracini, Paolo Emilio

Augustæ Vindelicorum

Cap. XIV. Alberti aptitudo, atque simplicitas cum adjunctis quibusdam
particularibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37282

hoc ministerium obeundum eligeretur: sed obedientiâ ad bene eidem precandum coactus non absque proprio emolumento hanc virtutem humilitati conjungere voluit, proinde sub prætextu, quòd minor præfenti majori locum cedere debeat, obtinuit, ut Prior eandem primus benediceret, tum & ille solita sua devotione, quæ clarissimos charitatis radios emittebat, et fausta precaretur: qua benedictione acceptâ Nobilis hæc fœmina a deo confortata fuit, ut sibi cœlum tum aperiri videretur, suòque cordi innumeros infundi favores, unde læta & exultans domum se recepit, laudans ac benedicens Dominum.

CAPUT XIV.

Alberti aptitudo, atque simplicitas cum adjunctis quibusdam particularibus.

Mirabantur Hebræi, quòd noster Redemptor litteras calleret, cum tamen eas nunquam didicerit: obstupescere

bat etiam mundus, audiendo, ac videndo pauperes ac nudipedes pisces, doctrinâ novâ & sensui prorsus contrariâ populos integros convertere, nescius quo Doctore eam didicissent, cum ipsi neminem alium quàm Crucifixum allegarent. Plurimi etiam hodiè que obstupescunt, dum recenseri audiunt, homines utriusque sexûs simplicissimos, solitudinis, ac Monasteriorum inquilinos ea absque Doctore pollere scientia, ad quam vix magni nominis Magistri, multo labore, sudore, ac tempore pertingere valent.

Atqui hæc admiratio aliunde non oritur, quàm quòd nesciant, Crucifixum illum, qui suis Discipulis dixit: *Nolite timere, cum steteritis ante Reges, & Præsides, &c. dabitur enim vobis in illa hora, quid loquamini, &c.* esse DEUM vivum ac verum, qui omnem eam sapientiam, quam volebat, ipsis infundere, & cuicumque vellet, impertiri posset. Et quisnam fuit Prophetarum Magister, qui tot, tantæque sciverunt ac dixerunt? Qui omnes supergrediendo cælos, & in ipsum terræ centrum

trum penetrando præterita viderunt, præsentia sciverunt, & futura præcognoverunt, mundoque manifestârunt? Quis, inquam, fuit, nisi ipsiusmet DEI Spiritus? Unde Apostoli doctrinam illam hauserunt, quâ, ab ipsis linguâ, ac calamo promulgatâ, Orbem universum in unâ scientiâ veritatis, ac salutis erudiverunt, nisi à Crucifixo? Quis linguas fecit disertas tot adolescentium ac puellarum, quando in ipso Martyrii fervore potuerunt, ac sciverunt confundere eruditissimos crudelitatis diabolicæ ministros, & haud paucos illorum ad Christi fidem adducere, nisi Christus ipsemet? Tot Confessores, unde mysteria profundissima cœlestis doctrinæ, veluti constat de D. Bernardo, deque innumeris aliis, desumpserunt, nisi de Spiritu sancto? Quis donum prædicendi futura antiquis infudit Sybillis, & quis tot Feminas ac Virgines sanctas cœli scientiâ, quemadmodum in earundem Vitis habetur, imbuit, nisi idemmet Spiritus sanctus? Quis demum ætate nostra Reverendam Matrem Baptistam Vernacciam Congre-

ga-

gationis Lateranensis Genuæ in *Monasterio Gratiarum* à perpetuo præter nobilitatem rigore Observantiæ Regularis *celeberrimo*, Canonicam Regularem illuminavit radiis lucidissimis Mysticæ Theologiæ, cujus magna composuit volumina, quæ publicata, quotquot ea considerant, in stuporem rapiunt, & admirationem, nisi JESUS dulcissimus illius animæ Sponsus? Si & ego jam dixero, quòd noster Albertus ab eodem Spiritu sancto haurire potuerit eas doctrinas, quas ab hujus mundi Doctoribus minimè acceperat, nemo idcirco miretur: siquidem continuis inhærens contemplationibus, ipsimet unitus DEO, quis inficias iverit, quin ab hac Divina unione tantum fuerit illustratus, ut lecta non solum intelligeret, sed etiam occasione oblatâ responsa daret plena scientiâ, atque doctrinâ: si in conversatione humana usu venire solet, ut, cui cum Sancto familiaritas, & consuetudo intercedit, Sanctus etiam evadat, & vicissim, qui assuescit perverso, perversatur, an non quoque sapiens fiat, qui cum
ip-

ipsâmet Sapiaentia Christo Servatore nostro consuecit?

Desinant itaque illi mirari, qui Albertum idiotam esse existimârunt, eò quòd non in Sapientum hujus sæculi scholis fuerit versatus, nec visus sit multum in Cella libris operam dare: vel doctrinæ suæ nullum in Monasterio specimen ediderit, cum tamen probè nobis constet, quòd data occasione, cum minus facere non posset, quàm ut sententiam suam declararet, præclara omnino in medium proferret. Supra jam audivimus, quam solida fuerit, ac sancta circa materiam extasi responsio R. D. Ghelino data. modo, si videbimus, quæ ex improvisis cras Litteras urgente necessitate tractaverit, cessabit profectò opinio, quòd hoc puncto fuerit tam simplex, quemadmodum in rebus mundanis erat, quæ omnes infantili simplicitate suspiciebant, tamen si eas parùm admodum videret, minus de ipsis audiret, & planè nihil in eadem versaretur, ita ut omnium, quæ mundum respiciebant, voluntarius esset, ac

piet

pietissimus Idiota: quam ignorantiam magnâ cum prudentiâ acquisivit, ad hoc ut in suis contemplationibus cum DEO magis esset unitus: nec enim quidquam ita mentis distractiones in meditationibus ac orationibus promoveret, quam rerum sæcularium varietas, atque cognitio, qua occupatus admodum inhabilis ad spiritûs exercitia redditur, veluti talia experti id probant.

Habuit Albertus per triennium integrum Abbatem quendam, cui per sæpè cum ipso colloqui collibitum fuit: fortè cum die quodam de facilitate, & difficultate salvandi se, simul sermocinarentur, Abbas in ipso colloqui cursu ex eo quæsit, quidnam præligeret, si in eius esset electione pauperem pro DEI amore esse, vel divitem, ut pauperibus stipem propter DEUM elargiri posset. Ad quæsitum mox Albertus: *Punctum hoc, aiebat, decidi, quando mundum deserui cum eo modico, quod habui, & cum illo superabundante, quod ipse mihi polliceri poterat, ut pauperem ac nudum JESUM meum sequerer. Quid?*

L

sub-

subintulit Abbas, largiorem ipsi loquendi daturus occasionem. *an non constat ex sacris litteris, beatus esse magis dare, quam accipere? si res ita se habet, an non divitiæ in pauperes distribuenda in electione paupertati, quo titulo à divitibus eleemosyna accipitur, præponenda erunt? Hac omnia, re-* posuit Albertus, *in divitibus locum habent, qui longè amplius merentur in faciendis eleemosynis, quàm non mereantur in iis recipiendis pauperes non voluntarii, quorum omne lucrum non in alio consistit, quàm in modico panis frusto, vel alia, quam accipiunt, re, quæ prorsus temporaria est: at verò, cum diviti compensatio cælestis promissa fuerit, longè amplius recipit, quàm elargiatur. illo, qui spontè paupertatem amplexus est, contrarium accidit, siquidem iste iis, quæ possidebat, relictis, ut Christum sequeretur, locò boni temporarii accipit centuplum æternum à Salvatore promissum, uti ex ipsa eius doctrina Juveni cuidam tradita constat, vis esse perfectus, vade, vende omnia, quæ habes, & da pauperibus, & habebis thesaurum in cælo, & veni, sequere me:*

elare
 perta
 que
 Christ
 gente
 pauper
 suos, se
 tarios
 cat:
 tiis ser
 ris cæ
 demon
 ac Disp
 eleemo
 probun
 tum, h
 alium
 fecit, q
 stri Ev
 rum cæ
 Ver
 positur
 author
 Abbas
 tatem,
 clu

clare apparet, quod noster Redemptor paupertatem voluntariam divitiis anteponat, quae idcirco pauperibus distributa, ut quis Christum pauperem sequi valeat, alicui ingentem in caelo thesaurum comparant, cum pauper Christus nolit divites habere sequaces suos, sed solum pauperes, & quidem voluntarios, ut eosdem secum in paradysum deducat: hinc ut nos doceret, quid nos de divitiis sentire oporteat, comparatis cum thesauris caelestibus, ipsemet egregia praxi nobis demonstravit, quando nimirum Ministrum ac Dispensatorem eorum denariorum, qui ex eleemosynis colligebantur, constituturus, reprobum elegit vitio avaritiae contaminatum, hominem impium, ac proditorem, nec alium suorum Discipulorum huic officio praefecit, quippe quod jam essent destinati Ministri Evangelii, & Dispensatores Thesaurorum caeli.

Verum post multos discursus circa propositum thema, zelo Alberti repletos, & auctoritate sacrarum litterarum firmatos Abbas ad aliud argumentum circa facilitatem, & difficultatem salvandorum, qui

cæteris præfunt, transiuit. Respondit Dⁿⁱ
 Servus, etsi, uti adverti potuit, non nihil
 invitus, se quondam eius fuisse sententia:
 superiores ambulare in paradysum via ad-
 modum secura ac brevi respectu ingenis
 meriti, quod sibi in cura commissorum
 suæ fidei conquirent, & dum hoc ita sibi
 persuasum habuisset, se bona eos suarum
 orationum parte defraudasse: sed ubi
 postea vidit in S. Paulo, quòd, ubi de mer-
 cede agit, certam adjungat eandem pro-
 merendi conditionem, dicens, *qui bene
 præfunt Presbyteri, duplici honore digni
 sunt: & quòd, cùm Spiritus sanctus, Sap.
 6. illis, qui malè gubernant, minetur sup-
 plicium, absque alia malè se se gerendi con-
 ditione adjunxerit, quoniam iudicium de-
 v^{er}issimum in his, qui præfunt, fiet, se eisdem
 majorem precum ac sacrificiorum co-
 piam communicasse, quatenus illis in su-
 stentando gravi regiminis onere adju-
 mento esset.*

*Nam, pergebat ille, eos omnes sine discri-
 mine castigare, qui præfunt aliis, injusti-
 foret, cùm nec omnes semper, nec eodem me-*

do errent: existimare verò, DEO iniustitia
labem inherere posse, execranda foret blas-
phemia, mille digna infernis: conveniens
proin est, ut credamus, quòd ita Spirtus san-
ctus sine adjecta demeriti conditione loquens
voluerit horrendis illis minis ad difficulta-
tem benè regendi alludere, quæ cum sit ma-
xima, fortassis ideò S. P. N. Augustinus indu-
ctus fuit, ut in Regula suis tradita præscribe-
ret, ut commiserationem cum Superioribus
haberemus, dicens, unde vos magis obe-
diendo non solùm vestri, sed etiam ipsius
miseremini: quia inter vos quantò in lo-
co superiore, tantò in periculo majore
versatur.

Verùm instante Abbate, ut caussas in
medium adduceret, quibus munus gu-
bernandi alios, redderetur difficile, re-
spondit, quòd quoad hoc amplior requiratur
peritia, quàm sit sua; quandoquidem aliud
ipse non sciret, nisi quod in Ezechiele sub
metaphoris, & allegoriis Pastorum, ovium-
que DEUS iniustitias exprobrat Gubernata-
ribus, & Reçtoribus hominum sub tremen-

dis illis minis, quæ nulli non sacrum humilitatem legenti patebunt.

Ex his omnibus optimè colligitur, quod Albertus peritus fuerit rerum non solum ad salutem suam pertinentium, quarum semper diligentissimus investigator, et observator fuit; sed insuper tanta quoque polleret eruditione, ut quidquid legeret, id in sua conservans memoriâ, datâ occasione egregiè sciret applicare. Quod verò dein tam simplex esset, ut nesciret rationem reddere difficultatis sustinendæ onus alios regendi, mirandum non est, cum enim ipsi non esset consuetudo agendi cum hominibus hujus sæculi, ignorabat media necessaria, quæ potissimum in ipsa praxi exequendi eiusmodi munia consistunt, cum toto vitæ suæ cursu, eoque satis longo aliud non addidicerit, quam obedire, nec aliorum unquam obligationes investigârit, ipse sibi firmissimè persuasum habens, quod nemo non eisdem ad amissim, summâque cum diligentia Divinæ conformiter voluntati satisfaceret, ipse verò solus eorum, ad quæ

agen-

agenda tenebatur, negligens transgressor
esset.

Immò tam erat ab investigando in alio-
rum actiones alienus, ut vix suum cogno-
sceret Prælatum: & certè si ab obligatio-
ne eidem obediendi fuisset liberatus, etsi
quoad hoc illum DEI loco haberet, eum
ne quidem aliquando agnovisset; quem-
admodum Generales, & Visitatores nun-
quam agnoscebat, nisi quòd tempore Vi-
sitationum cum summa animi demissio-
ne eos veneraretur, ac impensè eorun-
dem se precibus commendaret, ceu ea-
rundem quàm maximè indigus; de reli-
quo nec antea nec postea alteri apud ip-
sos negotio se implicabat, nisi ut DEUM
rogaret, quatenus assistente illis Spiritu S.
Congregationem ad Divinæ Majestatis
gloriam, omniùmque communi bono gu-
bernarent.

Si tamen aliquis dubitaret, quì sacras
litteras allegare posset, cum nonnisi con-
templationibus, & orationibus fuerit in-
tentus; scire talem oportebit, quod præ-
ter studium, cui subinde in Cella ex libris,

L 4

quos

quos multos & bonos habebat, vacare poterat, humilis DEI Servus, officiò perpetuò legendi ad mensam, sub qua majorem partem Sacra Scriptura legebatur, sponte assumptò, tanta eandem attentione legerit, ut clarè animadverti possiet, quòd omnia magnâ accuratione consideraverit: quòdque lectione finita corporali se cibo reficiens adeò in se collectus perseveraverit, ut manifesto indicio esset, ipsum spirituales præteritæ lectionis cibum majore longè gustu ruminare, quam ex paucis illis cibis sentiret, quos sive sapidos, sive inspidos ad vitam duntaxat sustentandam assumebat.

CAPUT XV.

Gratia ac Privilegium Alberti singulare.

INter quosvis Divinos favores, vitam P. Alberti facientes mirabilem illis, qui maturè infelicem humanæ naturæ conditionem considerant, iste certè reliquos longo post se intervallo relinquit, & ad-